

Qasim QASIMZADƏ

"Olma, olma!" - deyirsən

Sahil sakit... çəkilibdir ayaqlar,
Coşan dalğa qayaları qucaqlar.
Deyəndə ki, gəl qayıqla üzək, yar,
Çatıb qara qaşlarını nədən sən
"Olma, olma!" - deyirsən.

Ay ucalır... gecə olur tən yarı,
Əynin nazik, əsir dəniz rüzgarı,
Üşüyrsən, bir yaxına gəl barı,
Qəzəbdənmi alovdan don geyirsən,
"Olma, olma!" - deyirsən.

Sübə şəfəqə boyayanda aləmi,
Töküləndə çicəklərin şəbnəmi,
Deyəndə ki, çatdı ayrılıq dəmi,
Buraxmayıb əllərimi nədən sən,
"Olma, olma!" - deyirsən.

Gəlmışəm

Səndən ayrılanда, dağlar, cavandım,
İndi görüşünə qoca gəlmışəm.
Qayğılar üstümə düşdü - talandım,
Üzümə üz tutub borca gəlmışəm.

Diləyim çoxsa da, gəl əsirgəmə,
Nə arzu eləsəm, yoxumdur demə.
Qaytar sən bu dəmdən məni o dəmə,
Düşmüşəm yamanca suça, gəlmışəm.

Mehribandır obaların, ellərin,
Şəfəhdir çicəklərin, güllərin,
Məlhəm olsun deyə, sərin yellərin
Sinəmi mən aça-aça gəlmışəm.

Xatirəmin güllerini üzməyə,
Cığır örtən otlarını əzməyə,
Haraylayıb gəncliyimi gəzməyə,
Yollarını quca-quca gəlmışəm.

Zəri alçı duran bəxtə-naxışa,
Möhkəmcə yaddaşa, möhkəmcə huşa,
Cağbacığa dişləre - üyüdən daşa,
Yapdığım küt gedir, saca gəlmışəm.

Baxışda tügyana gələn dənizə,
Qırışsız alına, gözlüsüz gözə,
Çəliklər əllərə, əsməyən dizə,
Bükülməyən qola-qıça gəlmışəm.

Qasim Qasimzadə Azərbaycan EA Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunun baş elmi işçisi (1954-1959 və 1963-1973), sovet ədəbiyyatı tarixi şöbəsinin müdürü vəzifəsində işləmişdir (1973-cü ildən).

Yanaqda közərən laləyə, gülə,
İlanı yuvadan çıxaran dilə,
Dayı dedirtməyən qapqara telə,
Hələ dən düşməyən saça gəlmışəm.

Damaqdan getməyən dada-ləzzətə,
Qızlar bəyəndiyi boy-a-qamətə,
İti, şüx yerişə, taba-taqətə
Möhtac qalib, uça-uça gəlmışəm.

Tövşümək bilməyən odlu nəfəsə...
Durnani havada saxlayan səsə,
Tükənməz nəşəyə, bitməz həvəsə,
Hünərə, qüdrətə, tacə gəlmışəm.

Ömrün zinətini illər alıbdir,
Mahir oğru kimi bir-bir çalıbdir.
Bircə sən verdiyin vüqar qalıbdir,
Hüzuruna başı uca gəlmışəm!

Dağlar buraxmir məni

Oyandım ki, qar tutub
yurda yaxın zirvəni.
Üzü arana sari
yatın gördüm dəvəni.

Qara qoyun, qara kəl
dümağ olub qirovdan.
Bir gecənin içinde
baş qaldırıb elqovan.

Vədə bitib, vaxt çatıb -
yola düşənən gərək,
çəmən, bulaq seyrinə
daha ara verərek.

Yır-yığışa başladım,
hazırlaşdım könülsüz.
Sözlü-dərdli dayandum
dostum dağla üzboüz.

Halallaşmaq məqamı
dillənməyə hanı tab?
Gözyaştek qəfildən
yağış tökdü tappatap.

Lay-lay olub döşədi
qarşı yali, çəməni.
Demək açıq-əşikar
dağlar buraxmir məni.

Yapıncıya büründüm,
dəhmərlədim atımı.
Ayrılanca obadan
yavaşıdı addımı.

Çıxdım hamar, düz yola,
keçdim o sərt enisi.
Bəs havalı köhlənin
hanı yorğası yeriş!?

Cilovunu tərpətdim,
xişmaladım yahni.
Yollar ahənrübəymış -
tutub çəkdi nalını.

Yağış ötdü. Bir anda
duman kəsdi bərəni;
bildim bunlar tələdir -
dağlar buraxmir məni.

Qalxdım çənlə-çisəklə,
"Yelligədiyi" aşdım.
"Səbətkeçməz" keçidə
iltimasla yanaşdım.

Dilə tutdum naəlac
qurd ağızlı dərəni.
Yol versə də... duydum ki,
dağlar buraxmir məni.

Ormanlığa çatmışam,
nə gedən var, nə gələn.
Aşib qoca bir palid
kəsmiş yolu köndələn.

Asta-asta adladım
bu sehrli meşəni.
Durub əliağaclı
dağlar buraxmir məni.

Vidalaşıb gəldiyim
eniş-yoxuş, o duman,
Darvazatək açılıb,
darvazatek bağlanan
dar keçidlər, dərələr
sanki qaçıb irəli
qabağımı kəsirdi.
Düşən zaman rast yola,
"Gedirsən, get..." söyləyib
dağlar məndən küsürdü.

Gözlərimlə dərərək
hər çiçəyi, hər gülü.
Yeyinlədim bir qədər
mən də ərkələ, küsüllü.

Az getməmiş devikdim,
azmişdimmi mən yolu?!
Yox, möhtəşəm qayalar
uçub tutmuş gen yolu.

Baxıb bu "Çin səddino",
öz-özümə dedim mən:
buyur, indi keç görüm,
burdan necə keçirən...

Bir qəribə həvəslə
köhlənimdən tez endim.
Təbiətin fəndinə
uşaq kimi sevindim.

Süzdüm çılgın fərəhə
bu keçilməz guşəni:
öyunməyim, neyəyim -
dağlar buraxmir məni.

Yol tapmayıb, - dedim, - kaş
burda əsir qalaydım,
burda açıb solaydım,
bir yol açıb solmuşam,
bir də açıb solaydım...

Bu gün səni gördüm

Bu gün səni gördüm... kaş görməyəydim.
Duydum ki, nə böyük günahım olmuş.
Nahaqdan incidib qəlbənə dəydim,
O qəlb ki, bir zaman pənahım olmuş.

Bu gün səni gördüm... yenə təzə-tər,
Elə bil zərrəcə dəyişməmisən.
Baxış o baxışdır, gözələr o gözələr,
Duydum o əllərin istisini mən.

Bu gün səni gördüm... durduq yanaşı,
Sevindim - tapmışam mən öz sonamı.
Yox, o başqa gölə verir yaraşıq,
Uçuq yuvasına bir də qonarmı?!

Bu gün səni gördüm... gözüm önündə
Gəlib ötən günlər bir-bir dayandı.
Mən yada salıram, xatırla sən də,
Dəniz kənarında içilən andı!

Bu gün səni gördüm... o gülüşlərin,
Küsüb barışmağın düşdü yadıma.
Yenə də gülürsən son şirin-şirin,
Mənsə, kədərliyəm, çat imdadıma.

Yox, çata bilməzsən, əlin çatarmı -
Kəsmiş aralığı dağlar, dərələr.
Daha indən belə mənəsi varmı -
Gecikmiş sevdəya baxanlar gülər.

Bu gün səni gördüm... dərdim yüz oldu,
Od qoydu sinəmə əzəl sözələrin.
İlk eşqin qönçəsi gör necə soldu...
Riqqətdən yaşarmış gülən gözlərin.

Bilirəm, bilirəm çox gileyin var,
Yaxşı duymamışam o zaman sən.
Qəlbən sevinərdi dostlar, tanışlar
Səninlə mehriban görəndə məni.

O vaxt aramıza girənlər oldu,
Ayıra bilmədim düzü əyridən.
Heyif, ayırlığa qədəm qoyuldu,
Bütün günahlara bais mənəm, mən.

Gətirib qaytardın məktubları,
Gülümser şəklini verdim özünə.
Apardı xəzrimi, de, gilavarmı? -
Leysan yağışları düşdü izinə.

Ayrıldığ... qəzəbdə coşan dalğalar
Çağırıb bir daha sınadı bizi.
Əhdə şahid olan o təzə çinar
Yelləyib başını qınadı bizi.

Hərəmiz bir səmtə üz tutub getdi,
Arzular necə də tez oldu hədər.
Fəqət qəlbimizdə biz səhbət etdik,
Gecəni yatmadıq səhərə qədər.

Sənin bizde qalan mürəkkəbəqəbin
Dəydi qələmimə, qələm ağladı.
Əmanət verdiyin dəftər-kitabın
Elə bil mənimlə küsü saxladı.

Çəkindim hər şeydən... əllərin dəyən
Bir şeyə əlimi vura bilmədim.
Gəl ötən günləri xatırla deyən
Çinarın yanında dura bilmədim.

Bu gün səni gördüm... o vüqarınla,
O saf ürəyində əlimi sıxın.
Zaman imtahandır - düz ilqarınla
Hər sorğu-suallan sən haqlı çıxdın.

Bu gün səni gördüm... kaş görməyəydim.
Dedim tanımaram qarşıma çıxsan.
Durmuşan önumdə.
Kim inanar, kim
Ah, necə yaxınsan... necə uzaqsan...